24.3.2025

Eduskunta

Maa- ja metsätalousvaliokunta

ASIA: HE 13/2025 vp Hallituksen esitys eduskunnalle valtion aluehallintouudistusta koskevaksi lainsäädännöksi

Svenska lantbruksproducenternas centralförbund (SLC) kiittää lausuntomahdollisuudesta ja esittää seuraavaa

- Hallituksen esityksessä HE 13/2025 käsitellään maatalouden ja metsätalouden hallintoa, tukijärjestelmiä ja valvontaa osana valtion aluehallintouudistusta. Lisäksi kiinnitetään erityistä huomiota kielipalveluiden turvaamiseen suomeksi ja ruotsiksi. Nämä asiat ovat tärkeitä palveluja ja toimintoja, jotka koskevat SLC:n maatalous- ja metsäomistajajäseniä. Jäsenillemme on tärkeää, että palvelut, jotka he saavat ovat saman laatuisia ja noudattavat samoja tulkintoja riippumatta toimipaikasta. SLC haluaa siis alleviivata palvelun laadun ja sisällön turvaamisen tärkeyttä. Kaikille pitäisi voida tarjota laadukkaita palveluja ympäri Suomea.
- Esityksen mukaan maatalouden hallinto ja tukijärjestelmät siirtyvät osittain uusien virastojen vastuulle. Ruokavirasto ja elinvoimakeskukset vastaavat maataloustukien toimeenpanosta, valvonnasta ja maksatuksesta. ELY-keskukset käsittelevät tukihakemuksia, tekevät tarkastuksia ja osallistuvat ristiintarkastuksiin. Tukien valvontaa ohjaavat myös kunnat ja maa- ja metsätalousministeriö. SLC:n näkemyksen mukaan suurempia muutoksia ei tehdä tukien hallinnassa ja seurannassa, mutta tarvittavia tarkennuksien tahojen välillä tehdään.
- Metsätalouden osalta Metsäkeskuksella säilyy keskeinen rooli tukien ja lausuntojen antajana. SLC haluaa alleviivata, että metsäkeskuksen palveluja tulisi saada molemmilla kielillä.
- Esityksessä kiinnitetään vahvasti huomiota kielellisten oikeuksien toteutumiseen. Perustuslain ja kielilain mukaisesti uusien virastojen, kuten Lupa- ja valvontaviraston ja elinvoimakeskusten, on järjestettävä palvelunsa niin, että ne ovat saatavilla sekä suomeksi että ruotsiksi. SLC katsoo, että kaksikielisille alueille tulisi perustaa ruotsinkielisiä palveluyksiköitä, ja henkilöstön kielitaitoa kehitetään aktiivisesti. SLC alleviivaa, että kielipalveluihin tulisi varata riittävästi resursseja.

Svenska lantbruksproducenternas centralförbund SLC r.f.
Fredriksgatan 61 A 34, 00100 Helsingfors
tfn (09) 586 0460, fax (09) 694 1358
www.slc.fi, fornamn.efternamn@slc.fi
Hemort: Helsingfors, FO-nummer 0215327-0

- SLC haluaa korostaan kuntien rooli maataloustukien hallinnassa. Kuntien rooli säilyy tärkeänä mutta rooli selkeytyy maataloustukien hallinnoinnissa. Keskeinen hallintovastuu siirtyy kuitenkin yhä selvemmin valtion viranomaisille, erityisesti elinvoimakeskuksille ja Ruokavirastolle. SLC näkemys on, että kunnilla on myös jatkossa tärkeä rooli maataloustukien hallinnassa, tiedottamisessa ja kynnys ottaa yhteyttä kuntien maaseutusihteereille on tällä hetkellä matala erilaisissa tukikysymyksissä. Näin ollen kuntien rooli on todella tärkeätä ja myös näille tulisi varata riittävästi resursseja.
- SLC toteaa, että uudistukselle tulisi on varattava riittävät resurssit. Viranomaisvastuun jaosta tulisi aktiivisesti tiedottaa ja asiakaspalvelua tulisi kehittää. Näin toimien niin vaikutukset eivät ole niin suuria elinvoimakeskusten asiakkaisiin.

SVENSKA LANTBRUKSPRODUCENTERNAS CENTRALFÖRBUND SLC R.F.

Jonas Laxåback, toiminnanjohtaja

Svenska lantbruksproducenternas centralförbund SLC r.f.
Fredriksgatan 61 A 34, 00100 Helsingfors
tfn (09) 586 0460, fax (09) 694 1358
www.slc.fi, fornamn.efternamn@slc.fi
Hemort: Helsingfors, FO-nummer 0215327-0